

Jeugdteam Montfoort

Jaarverslag 2023

Montfoort, maart 2024

Lianne Groot
Wineke van Ravenstein

www.jeugdteammontfoort.nl

de thuisbasis
sociaal werk

1. Inleiding

In de gemeente Montfoort voert Stichting De Thuisbasis Sociaal Werk met subsidie van de gemeente Montfoort het Jeugdteam uit. Het Jeugdteam voert de taken uit zoals die zijn omschreven in de Jeugdwet. Ouders en jeugdigen kunnen rechtstreeks contact opnemen met het Jeugdteam met vragen over opvoeden en opgroeien. Daarnaast kunnen hulpvragen van gezinnen via Veilig Thuis binnenkomen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een incident in de thuissituatie of een melding over zorgen van derden. Het Jeugdteam geeft informatie en advies en begeleidt zelf gezinnen binnen de grenzen van de eigen capaciteit en deskundigheid van het team. Wanneer nodig schakelt het Jeugdteam aanvullend hierop specialistische jeugdhulp in. Het Jeugdteam maakt dan met de gezinsleden en de zorgaanbieder afspraken. Het uitgangspunt is dat specialistische jeugdhulp tijdelijk en doelgericht is en dat vervolgens het gezin weer zelf verder kan. In het geval er nog een vervolg nodig is van specialistische hulp of (nazorg)begeleiding door het Jeugdteam, dan wordt dit tijdig besproken tussen Jeugdteam, gezinsleden en de zorgaanbieder.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de ontwikkeling en de activiteiten van het Jeugdteam in 2023. Hoofdstuk 2 geeft een korte beschrijving van het Jeugdteam, met de positie van het team, de medewerkers en de werkwijze. Hoofdstuk 3 volgt de hoofdpunten van het beleid en de resultaten. Afsluitend geeft hoofdstuk 4 een vooruitblik naar 2024.

2. Beschrijving Jeugdteam Montfoort

2.1 Positie en taken

Het Jeugdteam is de eerste lijn in de gemeente voor de Jeugdwet. Het Jeugdteam heeft als taken:

- Het geven van informatie en advies aan ouders en jeugdigen;
- Het verhelderen van de hulpvraag in gesprek met de gezinsleden;
- Het bieden van begeleiding aan jeugdigen, ouders en gezinnen op basis van de hulpvraag;
- Het verwijzen naar specialistische jeugdhulp wanneer nodig en het volgen van het verloop van deze specialistische hulp.

Het Jeugdteam voert de lokale functies van de Jeugdwet in de gemeente Montfoort al uit sinds 1 januari 2015. De Stichting is in de huidige vorm op 1 januari 2020 ontstaan door het in één rechtspersoon onderbrengen van het Stadsteam Oudewater en het Jeugdteam Montfoort. Het doel van de Stichting is het realiseren van goede kwaliteit hulp- en dienstverlening in het sociaal domein binnen het beschikbare budget.

De Jeugdwet geeft in artikel 1.1 een zeer brede definitie van jeugdhulp. Alle vormen van ondersteuning, hulp of zorg bij problemen met opvoeden en opgroeien kunnen eronder vallen. De vragen bij het Jeugdteam variëren dan ook van lichte, eenvoudige opvoedvragen tot de zwaarste problemen. De zware problemen gaan over problemen van ouders waardoor ze tijdelijk of langdurig niet of niet goed voor de kinderen kunnen zorgen, echtscheidingsconflicten, andere conflicten in het gezin of in de familie, psychische problemen van individuele kinderen, armoede, schulden, problemen met huisvesting of met werk, problemen met school voor de kinderen, medische problemen, vormen van verslaving, etc. De gemeente Montfoort wil het ontstaan van aparte loketten voor categorieën van problemen vermijden, omdat de ervaring leert dat er altijd overlap is tussen categorieën. Er is daarom bijvoorbeeld geen apart loket voor 'echtscheiding'. Vragen over echtscheiding en scheidingsconflicten komen zowel bij het Jeugdteam als bij het Sociaal Team van SWOM binnen. De medewerkers zorgen voor de verbinding als een inwoner op verschillende plaatsen aanklopt. Wel is het een gegeven dat een klein aantal hooglopende scheidingszaken de medewerkers van het Jeugdteam veel tijd en energie kosten. Er zijn momenteel landelijk een aantal

ontwikkelingen gaande op dit thema. Waar men eerder als visie had dat ouders er ten alle tijden samen uit hoorden te komen, vindt er nu een paradigmaverschuiving plaats naar 'samen apart' verder. Hierdoor komt de focus meer te liggen op de hulp aan de individuele ouder in plaats van op het kind, dat in sommige gevallen ten onrechte onder toezicht komt te staan. Dit kan in de toekomst effect hebben op het werk dat het Jeugdteam levert in dergelijke situaties.

In de gemeente Montfoort valt het jongerenwerk eveneens onder het Jeugdteam. Het jongerenwerk wordt uitgevoerd door Stichting Jeugd-Punt. Er is 8 uur per week beschikbaar en er zijn twee jongerenwerkers. De jongerenwerker legt contact met groepen jongeren in Montfoort en Linschoten en biedt na overleg met het Jeugdteam enkele jongeren individuele coaching. Maar de voornaamste doelstelling voor de jongerenwerker blijft het leggen van verbinding tussen de jongeren met de instanties waar zij bij terecht kunnen met vragen en ideeën. De jongerenwerker werkt samen met diverse instanties zoals de gemeente, de buurtsportcoaches, de wijkagenten en andere personen ten aanzien van welzijn, openbare orde en veiligheid.

Als neventaak verzorgt het Jeugdteam in samenwerking met de GGD de coördinatie van de voorschoolse educatie (ve) in de gemeente Montfoort. Voor meer informatie over deze taak verwijzen we naar het ve-jaarverslag 2023.

2.2 Medewerkers

In 2023 bestond het Jeugdteam Montfoort uit 6 personen. Van hen werkten er 4 (3 fte) als jeugd- en gezinswerkers, 1 (0,22 fte) als gedragswetenschapper en 1 (0,44 fte) als teamleider. In de laatste maand van 2023 is er een jeugd- en gezinswerker bij aangenomen (0,88 fte). De gemeente heeft eind 2024 besloten tot uitbreiding van het team, zodat er meer geïnvesteerd kan worden aan de voorkant van het hulpverleningsproces in gezinnen en inzet van zwaardere en duurdere zorg waar nodig meer voorkomen kan worden. Echter, in de eerste maand van 2024 heeft er een jeugd- en gezinswerker afscheid genomen van het team (0,77 fte). In 2024 hopen we terug op formatie te kunnen komen. Er staat sinds begin 2024 een vacature uit, waarmee we in totaal op 5 jeugd- en gezinswerkers uit hopen te komen (3,88 fte). De jeugd- en gezinswerkers voeren op uitvoeringsniveau het werk uit. Voor een uitwerking van hun taken en verantwoordelijkheden wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3. De teamleider gaf leiding aan de jeugd- en gezinswerkers, en was tevens contactpersoon voor de gemeente en voor vele personen en instanties in het netwerk van het Jeugdteam. Alle vier de jeugd- en gezinswerkers zijn gekwalificeerd als jeugdhulpverlener en zijn geregistreerd bij de SKJ. De jeugdhulpverleners worden op inhoud begeleid en ondersteund door de gedragswetenschapper, die ook SKJ-geregistreerd is.

Evenals in voorgaande jaren is er in 2023 veel aandacht geweest voor deskundigheidsbevordering. Dit gebeurt door middel van casuïstiekbesprekingen, intervisie, supervisie en diverse trainingen en opleidingen. Elk kwartaal nemen we als team op een zogenaamde teamdag de tijd om met elkaar stil te staan bij methodische en beroepsethische onderwerpen. Tevens gaan we dan in op de kwartaalcijfers en het beleid van de gemeente/regio. Alle medewerkers zijn geschoold in TripleP en in het werken met het analysemodel de viervensters. Twee medewerkers hebben een uitgebreide opleiding systemisch werken gevolgd, waarvan er op dit moment één lid systeemtherapeutisch werker is bij de Nederlandse Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie (NVRG). Daarnaast heeft het team in 2023 in company deelgenomen aan de driedaagse training Sociale Netwerk Versterking van MEE.

De werkbelasting was in 2023 evenals in eerdere jaren fors. Desalniettemin was de periode die gezinnen moesten wachten op hulp te overzien. Er zijn in 2023 periodes geweest waarbij gezinnen direct geholpen konden worden, en er zijn periodes geweest dat sommige gezinnen een aantal weken hebben moeten wachten, met een max. van ongeveer 6 weken. Met de gezinnen die een

aantal weken moesten wachten is dit voorafgaand in de bureaudienst met hen besproken, waarbij gezamenlijk is geconcludeerd is dat het geen probleem is om even te wachten met de start van de ondersteuning. Als er, in de periode dat er een korte wachttijd was, een zorgmelding van Veilig Thuis binnenkwam werd deze geprioriteerd ten opzichte van de overige hulpvragen. De verwachting is dat bij uitbreiding van het team met 0,88 fte er geen wachttijd meer hoeft te zijn.

2.3 Werkwijze

De jeugd- en gezinsprofessional richt zich op de vraag van de gezinsleden ten aanzien van opvoeden en opgroeien. Het Jeugdteam werkt vanuit het uitgangspunt dat de ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen en dat ieder kind opgroeit in een bredere context van familie, vrienden en kennissen, buurtgenoten, school en andere basisvoorzieningen, kortom in een leefgemeenschap. Tussen de geboorte en de volwassenheid van een kind komen ouders en jeugdigen in onze moderne samenleving voor veel vragen en keuzes te staan. Bijna onvermijdelijk komen de gezinsleden daarbij moeilijke vragen en problemen tegen. Verreweg de meeste vragen lossen de mensen zelf op en daarbij is de steun van de mensen rond het gezin een belangrijke bron. Professionele hulpverlening, diagnostiek en behandeling is niet altijd het beste antwoord op vragen over opvoeden en opgroeien. Het gaat veel vaker om 'levens- en gezinsvragen' dan om 'stoornissen'. Sommige jeugdigen en gezinnen zijn echter wel aangewezen op professionele jeugdhulp. Het Jeugdteam doet er alles aan om te zorgen dat er niet te veel en niet te weinig professionele jeugdhulp wordt geboden. Dit in de eerste plaats omdat daarmee de ouders en jeugdigen het best worden geadviseerd en gesteund en in de tweede plaats omdat de gemeente alleen goede kwaliteit jeugdhulp kan blijven bieden met scherpste naar beide kanten: doen wat nodig is en niet doen wat niet nodig is, niet werkt of niet bij de Jeugdwet hoort.

Vraagverkenning

Het Jeugdteam begint met vraagverkenning. Een ouder of een jeugdige ervaart een probleem met opvoeden en opgroeien en neemt op eigen initiatief of op advies van een bekende, de school of de huisarts contact op met het Jeugdteam. De vraag van de inwoner kan zeer uiteenlopende achtergronden hebben en er zijn altijd verschillende manieren om met de ervaren problemen om te gaan. De meeste inwoners die bij het Jeugdteam aankloppen verwachten geen magische oplossing; ze verwachten iemand die luistert, hun verhaal serieus neemt en meedenkt over de vraag wat er precies aan de hand is, hoe ernstig het kan zijn, of het gaat om iets dat 'gewoon' hoort bij een levensfase, etc. Soms komt een ouder met een vraag voor een 'diagnose' plus een 'oplossing'. Bijvoorbeeld: 'ik heb een verwijzing naar de GGZ nodig, want mijn kind heeft ADHD'. Ook dan vindt het Jeugdteam het verdiepende gesprek belangrijk. We bespreken met de ouders welke problemen de jeugdige en de ouders ervaren in het dagelijks leven, thuis, op school, in de vrije tijd. Wie maakt zich zorgen en wie heeft de ouder verteld dat hun kind ADHD 'heeft'? Een diagnose en een gerichte behandeling kan de ouders houvast bieden ('nu begrijpen we het gedrag') en kan de jeugdige helpen om zich te concentreren. Maar een diagnose kan ook belemmerend gaan werken en kan later een rol spelen bij het zoeken naar een vervolgopleiding of het maken van andere keuzes. Daarom adviseert het Jeugdteam ouders om de vraag: 'wat heeft mijn kind?' te vervangen door de vraag: 'wie is mijn kind?' Dat geeft meer ruimte voor andere manieren om met de ontwikkelingsvragen en het gedrag van de jeugdige om te gaan. Diagnostiek en medicijnen zijn dan voor de evidente, extreme en hardnekkige problemen en zijn voor een grote groep jeugdigen slechts een van de opties. Deze gesprekken kunnen ertoe leiden dat het Jeugdteam een verwijzing geeft, geen verwijzing geeft, of de ouders in overweging geeft nog over de opties na te denken en desgewenst advies te vragen bij een of meer aanbieders van GGZ Jeugd.

Begeleiding

In de begeleiding gaat het Jeugdteam uit van de mogelijkheden en de kracht van het gezin. De medewerker vraagt aan de gezinsleden welke mensen in hun eigen sociale netwerk mee kunnen denken over oplossingen. Hierbij gaat het in de eerste plaats om de denkracht van de mensen: zij hebben een eigen perspectief op wat er aan de hand is en op wat er zou moeten of kunnen veranderen. Uiteraard kunnen mensen in de omgeving van het gezin ook meehelpen bij het uitvoeren van oplossingen. Soms gaat dit om een oppasfunctie, soms wordt de omgeving voor zwaardere taken gevraagd, zoals tijdelijke opvang van kinderen. Verder wordt gekeken of vrijwilligers ingeschakeld kunnen worden in het gezin. Hierbij werkt het Jeugdteam samen met de SWOM. Op deze manier proberen we de oplossing van het probleem zo dicht mogelijk bij het gezin en in de eigen omgeving te organiseren. In 2023 heeft de gemeente extra middelen gekregen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs om deze ontwikkeling een boost te geven. In samenwerking met de SWOM maakt het Jeugdteam een koppeling tussen een gezin met een hulpvraag en een gezin dat tot steun kan zijn, in welke vorm dan ook. Dit steunende gezin wordt gescreend door de SWOM en dient een VOG aan te vragen. Doel van deze inzet is om zoveel mogelijk oplossingen in het normale leven te creëren voor gezinnen die dit nodig hebben. Om dit initiatief verder uit te breiden is in het najaar van 2023 gestart met het project 'Samen opvoeden en opgroeien' in de gemeente Montfoort. In de volgende alinea wordt hierover meer uitgeweid. Ook zwaardere vormen van ondersteuning worden door het Jeugdteam geboden. Zo helpen we gezinnen bij vragen en problemen op het gebied van opvoeding, schulden, overlast, huiselijk geweld, criminaliteit, etc. We gaan in gesprek met het gezin en desgevraagd met andere betrokkenen om gezamenlijk te bedenken wat er nodig is. Gaat een vraag verder dan de beschikbare competenties van het Jeugdteam, dan wordt een specialist betrokken. De gemeente geeft hiervoor een beschikking af, op advies van het Jeugdteam.

'Samen opvoeden en opgroeien' in de gemeente Montfoort

Opvoeden en opgroeien gaat over het hele leven: van zwangerschap, geboorte en gezin en familie tot spelen, school, wonen, buurt, voorzieningen in de omgeving, werk en geld. Iedereen is kind geweest en iedereen heeft ouders (gehad). Iedereen heeft te maken met opvoeden en opgroeien door eigen kinderen, neefjes en nichtjes, kinderen in de buurt, werken met kinderen en jeugd, jeugdafdelingen van verenigingen, etc. Dus alle beleid is jeugdbeleid en opvoeden en opgroeien gaat iedereen aan. In de gemeente Montfoort zijn veel mensen die iets doen of willen doen voor een ander, voor 'elkaar', voor de gemeenschap. Er zijn veel vrijwilligers en er zijn meer dan veertig verschillende organisaties die op een of andere manier bijdragen aan de onderlinge samenhang en steun in de gemeenschap. Honderden inwoners doen zo veel voor een naaste dat ze onder het begrip mantelzorger vallen.

Het Jeugdteam Montfoort en de gemeente Montfoort hebben in 2023 tegen deze achtergrond besloten tot het opzetten en uitvoeren van het project 'Samen opvoeden & opgroeien in de gemeente Montfoort'. Het algemene doel van dit project is: de onderlinge zorg en steun bij opvoeden en opgroeien in de gemeente Montfoort nog verder versterken.

Dit project kent de volgende afgeleide doelen:

- Bevorderen dat de mensen rond het kind (sociale netwerk) meedenken over oplossingen bij problemen met opvoeden en opgroeien.
- Organiseren van vrijwilligers die kinderen, jongeren of gezinnen ondersteunen.
- Stimuleren en ondersteunen van initiatieven van inwoners om in de gemeente Montfoort oplossingen dichtbij te realiseren.
- Draagvlak creëren om bovenstaande doelen te verankeren in de Montfoortse gemeenschap in samenwerking met betrokken uitvoeringsorganisaties binnen het Sociaal Domein, zoals de SWOM, het Jeugdteam en Ferm Werk.

- Daarnaast onderzoeken of Handje Helpen, waarmee de gemeente Montfoort een jarenlange samenwerking kent, een eigen waarde heeft naar de initiatieven vanuit de samenleving in de gemeente Montfoort.

Deze doelen richten zich op de inwoners en de gemeenschap, maar evenzeer op alle beroepskrachten, het Jeugdteam, de gemeente en de zorgaanbieders. De betaalde zorg kan het niet alleen; de mensen zelf ook niet. Er is een grens aan wat ouders, broers en zusters, andere familieleden, vrijwilligers, scholen, etc. aankunnen. Het project 'Samen opvoeden & opgroeien' in de gemeente Montfoort zoekt naar betere manieren waarop de gezinsleden, mensen rond het kind, inwoners van de gemeente en beroepskrachten samen oplossingen kunnen vinden. De professionele zorg heeft de taak om nog meer aan te sluiten bij de vraag van de gezinnen en bij oplossingen die voor de inwoners goed werken. Het denken over de inzet van specialistische jeugdhulp wordt dan gestuurd vanuit de vraag. De uitdaging is om steeds weer een passend aanbod te realiseren en daarvoor is een actieve opstelling van de inwoners nodig, een goede vraagverkenning door het Jeugdteam, flexibele ondersteuning vanuit inkoop en een vraaggerichte werkwijze van de aanbieders

Bescherming in Beweging

In 2020 is de gemeente Montfoort samen met de gemeente Oudewater begonnen met de pilot Bescherming in Beweging. Deze samenwerking tussen het Jeugdteam/Stadsteam, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen is in 2021 uitgebreid naar alle vijf de gemeenten in Utrecht-West. Vanaf 1 januari 2022 is Bescherming in Beweging door het Rijk samen met een pilot in Utrecht erkend als één van de inmiddels 11 landelijke proeftuinen van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Het netwerk MT, voorgezeten door de bestuurder van Samen Veilig Midden-Nederland, stuurt de proeftuin in Utrecht-West aan die in 2023 functioneerde onder projectleiding van Adri van Montfoort. Naast dat de projectleiding daarmee door onze Stichting werd uitgevoerd, maakten Wineke van Ravenstein en Lianne Groot deel uit van het projectteam van Bescherming in Beweging. Voor de gemaakte uren heeft onze Stichting rijkssubsidie gekregen. Stichting de Thuisbasis heeft daarmee een belangrijke rol gehad in de regio met betrekking tot alle ontwikkelingen aangaande jeugdhulpverlening en jeugdbescherming. In verschillende werkgroepen werd in 2023 gewerkt aan thema's als rechtsbescherming, het terugdringen van uithuisplaatsingen, het versterken van de lokale teams, het anders omgaan met ingewikkelde scheidingen in gezinnen en het verbeteren van het functioneren van de jeugdbeschermingsketen.

Voor het Jeugdteam betekende Bescherming in Beweging vanaf 2021 onder meer dat Veilig Thuis bij alle meldingen direct het Jeugdteam ging betrekken, zodat gezamenlijk met de gezinsleden gezocht kon worden naar de best mogelijke oplossingen voor de gemelde zorgen. SAVE-begeleiding in een vrijwillig kader (elders ook wel 'drang-traject' genoemd) werd sinds 2022 voor geen een gezin meer ingezet. In de regio Utrecht-West hebben we in 2022 afgesproken dat 'drang' niet meer bestaat. Immers; er is geen wettelijk kader waarbinnen gewerkt kan worden, waarmee de rechtsbescherming van het gezin in het geding komt. We stellen dat alle vormen van hulpverlening tot het moment dat er een rechter wordt geraadpleegd om een beslissing te nemen over het al dan niet onder toezicht stellen van een kind, in vrijwilliger kader plaatsvindt waarbij sprake is van informed consent van het gezin. In het geval een kind ernstig wordt bedreigd in zijn ontwikkeling en die bedreiging niet kan worden opgeheven met vrijwillige hulpverlening, kan het lokale team rechtstreeks schakelen met de Raad voor de Kinderbescherming om te overwegen of een beschermingsmaatregel een oplossing kan zijn. Van een aantal werkgroepen zal hieronder geschetst worden wat deze tot nu toe opgeleverd hebben.

In 2023 heeft de Werkgroep Verbeteren samenwerking in de keten verschillende onderwerpen uitgewerkt, te weten:

- de visie op zorgmeldingen van de politie;
- de samenwerking tussen het lokale team en de GI tijdens een kindbeschermingsmaatregel;
- het scherper maken van werkafspraken rondom de jeugdbeschermingstafel;
- de samenwerking bij spoedverzoeken aan de Raad voor de Kinderbescherming;
- gedeelde oordeelsvorming door Veilig Thuis en het lokale team bij zorgmeldingen;

Voor uitgebreide toelichting op bovenstaande onderwerpen wordt verwezen naar de subsidieaanvraag Bescherming in Beweging 2024.

Het Jeugdteam had in 2023 een belangrijke rol in het versterken van de lokale teams in de regio Utrecht-West. Een goed functionerend lokaal team is het eerste onderdeel in het Toekomstscenario. Breder is er een ontwikkeling naar lokale teams die een volwaardige eerstelijns vormen en die zelf begeleiding bieden aan gezinnen. Ook in de Hervormingsagenda Jeugd wordt uitgegaan van deze functies bij de lokale teams. De lokale teams zijn belangrijk als toegangspoort naar specialistische jeugdhulp, maar de oriëntatie is veel breder dan de specialistische jeugdhulp. Door de inbedding in de lokale gemeenschap zijn de lokale teams goed gepositioneerd om samen met de gezinsleden te zoeken naar oplossingen voor problemen. Die oplossingen kunnen mede komen vanuit de mensen rond het gezin (familie, vrienden, bekenden), vrijwilligers, het onderwijs, etc. Ook kan het lokale team de verbinding maken met gemeentelijke diensten op het terrein van hulp en steun voor volwassenen, financiën, werk, huisvesting. Specialistische jeugdhulp wordt in voorkomende gevallen 'bijgeschakeld'.

Het Jeugdteam loopt in haar aanpak en werkwijze voorop, omdat het zelf hulp en begeleiding biedt aan gezinnen en daarmee een voorbeeld is voor andere lokale teams. Desalniettemin zijn er ook voor het Jeugdteam ontwikkelpunten; focus hierin zal liggen op het inzetten van het informele netwerk/steungezinnen, doorontwikkeling op het systeemgericht werken en het maatschappelijke debat met onze samenwerkingspartners over de visie op (on)veilig opgroeien.

3. Hoofdpunten beleid gemeente

Jaarlijks maakt het Jeugdteam afspraken met de gemeente Montfoort over de belangrijkste punten van het gemeentelijk beleid. In algemene termen streeft de gemeente voor de uitvoering van de Jeugdwet naar de volgende 3 punten:

- Integraal werken in het sociaal domein
- Goede kwaliteit hulp- en dienstverlening
- Beheersen van de totale uitgaven Jeugdwet

In dit hoofdstuk beschrijven we op welke manier het Jeugdteam in 2023 aan deze doelen gewerkt heeft en wat er gezegd kan worden over de resultaten.

3.1 Integraal werken in het sociaal domein

Beginnen bij de vraag van de inwoner

De gemeente Montfoort vindt het belangrijk dat alle uitvoerende teams in het sociaal domein altijd denken en werken vanuit de vraag van de inwoner. Eerst moet de medewerker samen met de inwoner/de gezinsleden de vraag verkennen en onderzoeken wat er nodig is en pas daarna moet gekeken worden naar de regels die voor ieder apart onderdeel van het sociaal domein gelden. Door op deze manier te kijken en niet te beginnen bij de regels, blijkt er vaak veel meer mogelijk voor de inwoner en kunnen er creatieve oplossingen gevonden worden binnen de ruimte die de wet biedt.

Voor het Jeugdteam is deze manier van kijken een kernpunt in de werkwijze. Beginnen bij de vraag van het gezin en met gezond verstand samen met de gezinsleden doen wat nodig is, is in de afgelopen jaren een van de kernkwaliteiten geworden van medewerkers van het Jeugdteam.

Eén werkwijze Jeugdteam en Sociaal Team

Voor de gemeente is het voorts belangrijk dat alle uitvoerende teams in het sociaal domein op dezelfde manier werken. De levens- en gezinsvragen waarvoor de inwoners ondersteuning zoeken houden zich niet aan de hokjes in het sociaal domein. Een gezin kan te maken krijgen met het Jeugdteam, het Sociaal Team, Ferm Werk en de schuldhulpverlener en daarnaast zijn er nog diverse instanties op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, veiligheid, huisvesting, etc.

Het Jeugdteam heeft altijd met heel veel instanties samengewerkt. Specifiek heeft het college van B&W in 2021 bepaald dat de samenwerking tussen het Jeugdteam en het Sociaal Team van de SWOM intensiever vormgegeven moet worden. Het college wil dat het Jeugdteam en het Sociaal Team één gezamenlijke werkwijze ontwikkelen. Voor de inwoner moet het geen verschil maken bij welke van de twee teams hij of zij aanklopt. In de praktijk doen we dit door gezamenlijke casuïstiekbesprekingen, uitwisseling op thema's zoals hulpverlening bij onveiligheid in gezinssituaties en gezamenlijk op huisbezoek gaan wanneer dat passend is bij de hulpvraag (bijv. problematiek bij zowel de ouder, als het kind).

Jongerenwerk

Vanuit de gedachte van integraal werken is het Jongerenwerk ondergebracht bij het Jeugdteam. In 2023 waren er twee jongerenwerkers vanuit Jeugd-Punt actief in de gemeente voor 8 uur per week. Zij hebben aandacht besteed aan groepen jongeren in de kernen Montfoort en Linschoten en ze hebben enkele jeugdigen individuele coaching geboden. De aanpak van de jongerenwerkers is vindplaatsgericht en outreachend. Wat in 2023 qua problematiek teruggezien werd bij jongeren heeft steeds meer te maken met gebruik van sociale media en de gevolgen daarvan. Ook bleven hulpvragen met betrekking tot drank- en drugsgebruik en risicovol gedrag terugkeren. Plekken waar jongeren zich in Montfoort veelal verzamelen zijn bij de JOP, tegenover het gemeentehuis, bij de Rank en bij de voetbalvereniging. Buiten het vindplaatsgericht werken op straat hebben de jongerenwerkers ook online contacten met jongeren, via bijvoorbeeld Snapchat en Instagram. In 2023 was hierin de samenwerking met de SWOM terug te zien; de jongerenwerkers maken onder andere gebruik van het DoeMeeHuis in het kader van participatie aan sociale activiteiten en het voorkomen van overlast gevende situaties op straat. Met activiteiten als het Jachtseizoen en de inloopavonden zijn zo'n 180 jongeren uit Montfoort en Linschoten bereikt.

Samenwerking Jeugdteam en de scholen

De taak om zorg te bieden in nauwe samenwerking met de scholen is belegd bij het Jeugdteam. Dit past bij het beleid van de gemeente om het Jeugdteam een centrale plek te geven als eerste lijn bij vragen over opvoeden en opgroeien. Het Jeugdteam heeft met de scholen afspraken gemaakt over vaste contactpersonen. Elke drie maanden sluit een medewerker van het Jeugdteam aan bij 'zijn of haar' school om mee te denken in lopende situaties. Daarnaast neemt het Jeugdteam op verzoek deel aan meerpartijenoverleggen en starten we bij een hulpvraag vanuit een school altijd in een driegesprek met ouders. Op deze manier kunnen we vanaf de start een gezamenlijke analyse maken.

Samenwerking Jeugdteam en de huisartsen

In 2023 is, net als in het jaar daarvoor, ingezet op samenwerking tussen de huisartsen en het Jeugdteam door middel een spreekuur op beide locaties in Montfoort en Linschoten door een jeugd- en gezinswerker. In dit spreekuur kunnen door de jeugd- en gezinswerker cliënten worden gezien die door de huisarts worden doorverwezen voor een enkelvoudig, veelal kortdurend begeleidingstraject. Afgelopen jaar hebben we gezien dat dit de samenwerking tussen de huisartsen en het Jeugdteam versterkt heeft, waardoor een aantal cliënten sneller en efficiënter geholpen kan worden bij vragen over opvoeden en opgroeien. In Linschoten hebben we gemerkt dat het aantal cliënten dat via het

spreekuur gezien wordt lager ligt dan in Montfoort. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2024 het spreekuur gaan draaien samen met de SWOM, zodat ook cliënten van deze doelgroep op de huisartsenpraktijk in Linschoten gezien kunnen worden.

Vrijwilligers

Integraal werken houdt ook in dat er bij vragen over opvoeden en opgroeien niet alleen – en zelfs niet in de eerste plaats – gekeken wordt naar de inzet van professionele jeugdhulpverleners, maar dat consequent gedacht wordt vanuit het gewone leven. Vragen over opvoeden en opgroeien openbaren zich als een verstoring van het gewone leven: er zijn ruzies bij het opstaan, tijdens het avondeten, over laat thuiskomen, etc.; het gaat niet goed op school; een kind voelt zich ongelukkig, een ouder maakt zich zorgen over de ontwikkeling van het kind, etc. De taak van het Jeugdteam kan worden omschreven als meedenken hoe het gewone leven kan worden hersteld. Soms hebben jeugd- en gezinswerkers of specialistische behandelaars daar een rol bij. Maar iedereen kan een bijdrage leveren: de gezinsleden zelf, mensen in de familie, vrienden, bekenden, burens, etc. Ook vrijwilligers kunnen een belangrijke bijdrage leveren door sociale en praktische steun te geven. In 2023 heeft het Jeugdteam in samenwerking met de SWOM en met andere instanties enkele malen een vrijwilliger kunnen koppelen aan een gezin of een jongere met behoefte aan praktische en sociale steun.

3.2 Goede kwaliteit hulp- en dienstverlening

Informatie & advies gesprekken en aanmeldingen

De gemeente wil dat iedere inwoner laagdrempelig terecht kan bij het Jeugdteam met vragen over opvoeden en opgroeien. Het Jeugdteam is op alle werkdagen tijdens kantooruren telefonisch bereikbaar. Iedere dag heeft één van de medewerkers bureaudienst om vragen direct te kunnen beantwoorden. Wanneer deze medewerker in gesprek is wordt de inwoner verbonden met een telefonische bereikbaarheidsdienst en wordt er zo spoedig mogelijk teruggebeld, en in ieder geval dezelfde werkdag. Bij de bureaudienst komen diverse telefoontjes binnen in lopende zaken, vragen van gezinsleden en vragen van betrokken instanties.

Voor welke problemen melden mensen zich aan?

Ouders en jeugdigen komen naar het Jeugdteam met uiteenlopende vragen. Het kan gaan om enkelvoudige problemen, zoals een kind dat kampt met slapeloosheid of onzekerheid, of moeite heeft met sociale contacten. Maar meestal gaat het om meer dan dat. Jeugdigen met ernstig probleemgedrag thuis, op school of in de buurt en ouders die niet meer weten hoe ze het moeten aanpakken. Tevens merkt het Jeugdteam dat steeds meer jongeren (mogelijk door toenemende maatschappelijke druk) te maken krijgen met depressieve en stress gerelateerde klachten. Er zijn ook veel aanmeldingen waar het accent van de problemen in het gezin of bij een van de ouders ligt. Langdurige ruzies tussen de ouders, al dan niet na een scheiding, psychische problemen of verslaving van een ouder, problemen met huisvesting, werk en schulden, al deze problemen vormen logischerwijze een aanslag op de opvoeding en op een veilig en stabiele thuissituatie voor de kinderen. Door brede vraagverkenning aan de voorkant en samenwerking met andere lokale partijen lukt het het Jeugdteam om passende hulp te bieden.

In lijn met de bedoeling van de decentralisaties en met het beleid van de gemeente Montfoort zet het Jeugdteam zich in om maatregelen van kindbescherming en uithuisplaatsingen te voorkómen door zo nodig intensieve begeleiding van de gezinnen. Dit lukt in veel gevallen; de gemeente Montfoort heeft een laag aantal kinderen met een maatregel. Het betekent echter wel een verzwaaring voor het Jeugdteam, ook schakelt het Jeugdteam de hulp van specialistische aanbieders hierbij in wanneer een situatie daar om vraagt.

Naast dat ouders en jongeren zelf een hulpvraag kunnen stellen aan het Jeugdteam, komen er aanmeldingen binnen via Veilig Thuis. Dit zijn zorgmeldingen die na beoordeling door Veilig Thuis rechtstreeks bij het Jeugdteam binnenkomen. In 2023 waren dit 42 zorgmeldingen. Daarnaast heeft Veilig Thuis in 2023 in 2 Montfoortse gezinnen een crisisinterventie uitgevoerd. Er zijn geen tijdelijke huisverboden afgegeven in Montfoort in 2023 waarbij jeugdigen betrokken waren. In 2023 stonden er 8 kinderen uit Montfoort onder toezicht bij een GI. Begin 2024 waren dit er 4. Eind 2023 stonden er 6 kinderen onder voogdij bij een GI. Allen vallen zij sinds 2022 door de wetwijziging woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet onder financiële verantwoordelijkheid van gemeente Montfoort.

Vraagverkenning en gezinnen begeleiden

Bij iedere aanmelding voert het Jeugdteam een vraagverkenning uit. Na de vraagverkenning wordt in een aantal gevallen alsnog de zaak afgesloten, omdat de gesprekken de gezinsleden voldoende perspectief geboden hebben om weer zelf verder te gaan. Wanneer er meer hulp nodig is in de vorm van ambulante begeleiding, dan biedt het Jeugdteam aan het gezin aan om die begeleiding door het Jeugdteam te laten uitvoeren. De gemiddelde duur van de bemoeienis van het Jeugdteam met een gezin wisselt sterk. Waar sommige aanmeldingen na een aantal gesprekken kan worden afgesloten, heeft het team bij andere aanmeldingen langer de tijd nodig om het gezin weer verder op weg te helpen. Van het team wordt hierin maatwerk verwacht, passend bij de betreffende gezinssituatie.

Een stijging van de gemiddelde duur van de begeleiding wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat het Jeugdteam meer gezinnen met meervoudige en hardnekkige problemen begeleidt. Voorheen werden deze gezinnen vaker gemeld bij de jeugdbeschermingsinstellingen. Nu worden de jeugdbeschermingsinstellingen nog wel ingeschakeld als dat nodig is voor de veiligheid van de kinderen, maar blijft het Jeugdteam vaker zelf het gezin begeleiden. Dat past in de visie van de Jeugdwet en van de gemeente Montfoort. Deze gezinnen hebben vaak te maken met diverse instanties, zoals de SWOM, de schuldhulpverlening, de woningcorporatie, Ferm Werk, etc. Het Jeugdteam is als lokale instantie het best op de hoogte van de mogelijkheden in Montfoort om de juiste vormen van ondersteuning te organiseren. Voor deze gezinnen is er echter geen snelle oplossing in de vorm van een diagnose en een kortdurende therapie. Het is over een langere periode nodig om het gezin te steunen en te begeleiden.

Cliëntervaringsonderzoek

In 2023 heeft Zorgfocuz voor het Jeugdteam een cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd. Tijdens het schrijven van dit jaarverslag is het onderzoeksrapport van Zorgfocuz nog niet aan het Jeugdteam verzonden. Deze zal zo snel mogelijk toegevoegd worden, wanneer het rapport is afgerond.

Klachten

Het Jeugdteam adviseert de gemeente over in te zetten hulp op basis van de Jeugdwet. De gemeente neemt de beslissing en geeft daarvoor een verleningsbeschikking af. Bezwaar over een beslissing van de gemeente kunnen inwoners bij de gemeente indienen.

Ontevredenheid van inwoners over het handelen van de medewerkers van het Jeugdteam wordt bij voorkeur in eerste instantie tussen inwoner en medewerker besproken. Vaak lukt het hen gezamenlijk een goed gesprek hierover te voeren en de samenwerking voort te zetten. Wanneer dit niet lukt kan steun van de teamleider gevraagd worden. Er zijn in 2023 geen officiële klachten ingediend bij het Jeugdteam en er is dan ook niet om behandeling van een klacht bij een externe klachtencommissie gevraagd. Er bestaat momenteel geen wettelijke verplichting om aangesloten te zijn bij een externe klachtencommissie. Wat wel wettelijk is vastgelegd, is dat er bij een officiële klacht een commissie met een onafhankelijk voorzitter ingesteld moet worden. Stichting de Thuisbasis onderzoekt of zij zich hiervoor in 2024 aansluiten bij de klachtencommissie Zuid Holland, of dat er naar een andere constructie toegewerkt gaat worden.

In de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 hebben zich twee inwoners gemeld bij Jeugdstem in verband met vragen, problemen of klachten over jeugdhulp. In het kader van privacy en eventuele herleidbaarheid van cliënten heeft het Jeugdteam hierover inhoudelijk geen informatie ontvangen. Deze contacten kunnen zowel over het Jeugdteam als ook over zorgaanbieders, Veilig Thuis of GI zijn gegaan. Bij deze twee specifieke vragen was geen actie van het Jeugdteam vereist.

3.3 Beheersen van de totale uitgaven Jeugdwet

Uitgaven binnen het budget

De verleningsbeschikking is de toegang tot de specialistische jeugdhulp. De beschikking zelf is formeel een beslissing van de gemeente. Het Jeugdteam bereidt de beschikking inhoudelijk voor en heeft daarmee een grote invloed op de hoeveelheid en aard van de beschikkingen. Daarnaast kunnen huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en de gecertificeerde instelling ook verwijzen naar specialistische jeugdhulp. Door afspraken tussen de VNG en de Raad voor de Rechtspraak is sinds 2021 ook de rechter een verwijzer bij echtscheidingsconflicten.

Tussen 2015 en 2019 zijn de uitgaven voor de Jeugdwet landelijk gestegen met 50%, van 3,6 miljard naar 5,4 miljard euro. De gemeente Montfoort heeft het beleid dat goede kwaliteit jeugdhulp moet worden geboden binnen het beschikbare budget. Dat vereist dat kritisch gekeken wordt naar de inzet van jeugdhulp en naar de verhouding tussen de kosten en de opbrengsten van een bepaalde vorm van jeugdhulp. Het Jeugdteam voert dit beleid uit door bij iedere hulpvraag de noodzaak van specialistische hulp en de kosten als één van de elementen mee te wegen.

Er zijn grote verschillen in de kosten voor jeugdhulp. Een substantieel deel van alle uitgaven gaat naar een klein aantal jeugdigen en gezinnen. Een opname van een jeugdige in een residentiële voorziening kan kosten tot € 100.000,- per jaar of meer met zich meebrengen. Het terugdringen van deze ingrijpende en dure vormen van jeugdhulp is zowel vanuit de jeugdige en het gezin als vanuit kosten een wens van de gemeente. Het Jeugdteam werkt intensief samen met de instanties in de jeugdbescherming om uithuisplaatsing te voorkómen en om voor jeugdigen die in een residentiële voorziening verblijven zo snel mogelijk weer een perspectief in de eigen leefomgeving te bieden. De ervaring leert dat dit een intensieve inzet van de medewerkers van het Jeugdteam vergt, maar dat dit wel leidt tot korter durend verblijf.

Op 1 januari 2022 is de betekenis van het begrip woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet veranderd. Het woonplaatsbeginsel is een hulpmiddel om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is voor de jeugdhulp aan een jeugdige. In de nieuwe definitie ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP). Deze definitie is van toepassing voor jeugdhulp zonder verblijf. Bij jeugdhulp met verblijf is de woonplaats: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had in de zin van de Wet basisregistratie personen. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor deze jeugdige. Uit deze wijziging komen in 2022 zes extra jeugdigen onder verantwoordelijkheid van gemeente Montfoort te vallen. Alle zes deze jeugdigen staan onder voogdij bij Samen Veilig Midden-Nederland in combinatie met jeugdhulp en vallen daarmee onder de meest kostbare trajecten. Als gevolg van het type maatregel waarbinnen deze jeugdigen vallen heeft deze financiële trend zich in 2023 voortgezet. Het Jeugdteam stelt zichzelf ten doel om in 2024 beter zicht te gaan krijgen op deze jeugdigen en hun zorgvragen. In samenwerking met de GI kan mogelijk gezocht worden naar lokale oplossingsrichtingen binnen de maatregel. Deze ontwikkeling is in lijn met de doelstellingen van Bescherming in Beweging.

In de jaren 2015 tot en met 2018 is het in de gemeente Montfoort gelukt om met de uitgaven binnen het beschikbare budget te blijven. Dit ondanks het feit dat de gemeente Montfoort behoorde bij de gemeenten die de grootste korting op het budget van het rijk kregen. In 2019 en 2020 was er een overschrijding van het budget die geheel kon worden toegerekend doordat er enkele jeugdigen door de gecertificeerde instelling met een maatregel van kindbescherming geplaatst waren in de duurste landelijke voorzieningen. In 2021 zijn de uitgaven voor de Jeugdwet weer binnen het beschikbare budget gebleven. In 2022 zagen we een overschrijding van de uitgaven, die deels te wijten valt aan de trajecten zoals hiervoor beschreven. De gemeente is onvoldoende gecompenseerd om de zorg aan deze jeugdigen volledig te kunnen ondervangen. Daarnaast zijn er per april 2022 een aantal Oekraïense gezinnen in Montfoort komen wonen, omdat zij moesten vluchten voor de oorlog. De kinderen in deze gezinnen hebben forse zorg nodig gehad, met name dagbesteding voor kinderen met een fysieke en verstandelijke beperking.

Verwijzingen naar specialistische jeugdhulp

In 2022 was het totaal aantal beschikkingen in Montfoort 457. Dit was een stijging ten opzichte van het jaar daarvoor. Ook dit jaar wordt een stijging van het aantal beschikkingen gezien, te weten 493. Ruim 65% van de beschikkingen wordt door het Jeugdteam zelf verwezen naar specialistische zorg. Dat wil zeggen dat het Jeugdteam direct na beoordeling in de vraagverkenningfase een doorverwijzing doet, of eerst zelf begeleiding uitvoert en daarna nog een verwijzing doet, of beiden. Deze stijging is opmerkelijk, maar verhoudt zich ook tot een stijging van het aantal unieke cliënten dat zich bij het Jeugdteam gemeld heeft.

De gemeente streeft ernaar dat het Jeugdteam een centrale rol heeft als verwijzer. In de eerste jaren verliepen de meeste verwijzingen naar specialistische jeugdhulp via de huisarts. De huisarts is voor veel inwoners een logische persoon om problemen mee te bespreken. Voor sommige problemen, waar evident een GGZ-behandeling nodig is, werkt dat voor alle betrokkenen goed. Maar de huisarts heeft niet de tijd voor een uitgebreide vraagverkenning. Veel vragen van ouders en jeugdigen hebben te maken met de leefomstandigheden, opvoedkundige vragen, gezinsrelaties en andere sociale aspecten en daarvoor is de huisarts niet specifiek opgeleid. Daarom heeft een vraagverkenning door het Jeugdteam in veel gevallen de voorkeur, mits er een goede aansluiting is tussen de huisarts en het Jeugdteam. Daarom is de samenwerking tussen het Jeugdteam en de huisartsen van de gemeente Montfoort geïntensiveerd door inzet van jeugdteamsprekuren op locatie, zoals in hoofdstuk 3.1 is te lezen. Dit heeft geresulteerd in korte lijnen tussen het Jeugdteam en de huisartsen, maar nog niet in minder jeugdhulpbeschikkingen door de huisartsen. Zie onderstaand schema voor een weergave van het aantal beschikkingen per verwijzer. De tabel begint met 2017, omdat de cijfers over 2015 en 2016 een vertekend beeld geven. In de eerste twee jaren na de decentralisatie was er 'continuïteit van zorg' van kracht ten opzichte van de hulp vóór 2015.

Verwijzingen naar specialistische jeugdhulp							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verwijzer:							
Jeugdteam	127	127	133	112	167	262	292
Huisarts	234	169	161	146	113	114	89
GI	21	10	19	27	20	36	26
Jeugdarts					7	6	11
Specialist					10	8	7
Rechter					19	10	20
Overig	52	44	44	19			16 (ED)
Onbekend	20	23	26	0	28		
PGB	30	29	31	17	14	21	32
Totaal	484	402	414	321	378	457	493

Als algemeen uitgangspunt heeft de gemeente Montfoort een voorkeur voor hulp en steun in eigen omgeving, door mensen uit het sociale netwerk van het gezin, vrijwilligers en lokale voorzieningen. Tegelijkertijd moet specialistische jeugdhulp worden ingezet wanneer dat nodig is en in die gevallen moet niet onnodig lang worden gewacht. Deze twee doelen – zoveel mogelijk normaliseren en snel specialistische hulp inzetten – staan op gespannen voet met elkaar. In de praktijk is het meestal onzeker of een probleem kan worden opgelost zonder specialistische jeugdhulp. En het is onzeker of het probleem kan worden opgelost met specialistische jeugdhulp. Het Jeugdteam werkt in de praktijk met deze spanning door de onzekerheden met de gezinsleden te bespreken en door het gezin ook na een verwijzing te blijven volgen, zodat er geleerd kan worden van de ervaringen en er zo nodig tijdig kan worden bijgestuurd.

4. Vooruitblik naar 2024

Het Jeugdteam zet in nauwe samenwerking met de gemeente onverminderd in op het doel van goede jeugdhulp binnen het beschikbare budget. Eén van de acties in dit kader is de eerder genoemde Proeftuin waar we naast inhoudelijke resultaten ook werken aan kostenbewust werken. Het Jeugdteam heeft met de gecertificeerde instellingen afgesproken dat er altijd overleg plaatsvindt voordat de GI een beslissing neemt over het inzetten van specialistische hulp. Als er een maatregel van kindbescherming is, dan neemt de GI de beslissing over de in te zetten hulp, en niet de gemeente. Maar door intensieve samenwerking kan het Jeugdteam vroegtijdig meedenken over mogelijkheden in de eigen omgeving en over minder dure en minder langdurige alternatieven. Hiermee wordt bijgedragen aan een zo kort mogelijke duur van de jeugdbeschermingsmaatregel.

Daarnaast zet de gemeente Montfoort in samenwerking met het Jeugdteam in op de verwijzingsroute via het Jeugdteam. We zien dat een deel van de beschikkingen, en dat betreft met name verlengingen, niet via het Jeugdteam of de huisarts worden afgegeven, maar via een bericht van de zorgaanbieder aan de gemeente op basis van de eerder verkregen beschikking. Deze achterdeur zorgt ervoor dat het Jeugdteam niet op alle stromingen grip krijgt en daarmee niet bij alle gezinnen betrokken raakt. Als een verlenging via deze route binnenkomt kan ook niet door het Jeugdteam onderzocht worden of deze verlenging de best passende oplossing is. In lijn met onze visie sluit het Jeugdteam vroegtijdig aan bij een gezin, om verergering van de problematiek te voorkomen, maar ook om breed mee te kunnen denken in lokale mogelijkheden. In de wet is vastgelegd dat aanvraag van jeugdhulp met goedkeuring van de gemeente plaats moet vinden, in praktijk gebeurt dit niet altijd zo. De gemeente en het Jeugdteam hebben begin 2023 een aanscherping in gang gezet in het contact hierover richting onze samenwerkingspartners en gezinnen, met als doel om in een eerder stadium aan te kunnen sluiten bij het gezin en kritisch te kijken naar welke inzet nodig is. Het helpt het Jeugdteam om hierin een duidelijke opdracht en de steun van de gemeente te krijgen.

In lijn met het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd blijft het Jeugdteam zich verder doorontwikkelen tot een sterk lokaal team. Voor het ontwikkelen van sterke lokale teams is op de Hervormingsagenda voor 2023 tot 2028 het volgende groeipad bepaald:

- Lokale teams zijn multidisciplinaire teams met goed opgeleide professionals, met de juiste (in ieder geval ontwikkelingspsychologische) expertise, tijd, ruimte en mandaat.
- Lokale teams bieden zelf hulp. Lichtere hulp komt meer in vrij toegankelijke (groepsgerichte) voorzieningen beschikbaar.
- Lokale teams bieden laagdrempelige informatie voor ouders over opvoeden en opgroeien.
- Lokale teams hebben specialistische expertise dichtbij beschikbaar. Ze halen deze expertise “erbij” om in te zetten ter consultatie of als daadwerkelijk hulptraject. Waarbij samen met het lokale team wordt opgetrokken om elkaars inzet te verrijken.
- Er komt een kwaliteitskader voor lokale teams voor het doen van een brede analyse en lokaal team stelt een gezinsplan op.

- VNG ontwikkelt een domein overstijgend kader, die ook in de lokale teams moet worden gehanteerd.
- Lokale teams werken samen met informele steunfiguren en ervaringsdeskundigen.
- Lokale teams leggen bij vastgelopen zorgvragen verbinding met het Regionale Expert Team en in hun regio.

Een deel hiervan doet het Jeugdteam al. Om deze ambities zo goed mogelijk waar te kunnen maken is voldoende formatie nodig. Het Jeugdteam ziet kansen om hierin met de regio Utrecht-West samen te werken. Ook daar waar het samenwerking met de jeugdbeschermingsketen betreft biedt de Proeftuin mogelijkheden om deze te verbeteren. Belangrijke speerpunten voor het Jeugdteam zijn onder andere het doorvoeren van sociale netwerkstrategie en het maatschappelijke debat met onze samenwerkingspartners over gezond opgroeien. Het Jeugdteam merkt in het werkveld visieverschillen tussen verschillende partners, denk aan onderwijs en specialistische GGZ-aanbieders, daar waar het gaat over wat we 'normaal' vinden en wat niet. Om volgens de visie van het Toekomstscenario te kunnen gaan werken is het niet voldoende om hierin alleen met onze jeugdhulpprofessionals onderling over in gesprek te gaan. We zien het als een taak van onze teams om het maatschappelijk gesprek over een visie op opgroeien en visie op veiligheid ook met onze andere lokale partners te blijven voeren en hierin een gezamenlijke ontwikkeling door te maken.

De jeugd- en gezinsprofessionals blijven zelf begeleiding bieden aan gezinnen die dit nodig hebben, maar zullen hierbij ook vaker het (informele) netwerk inzetten. Het vereist voldoende formatie om deze ambitie waar te maken. Het kost tijd om aan de voorkant bij de vraagverkenning meer te focussen op kansen in het normale leven, voorliggende voorzieningen en verbindingen met andere domeinen. Inzet hierop maakt waarschijnlijk dat aan de 'achterkant' een daling van de kosten te zien zal zijn in specialistische zorg.